

בית המשפט העליון
THE SUPREME COURT OF ISRAEL

JUSTICE ASHER D. GRUNIS
PRESIDENT

השופט אשר גרוניס
נשיא בית המשפט העליון

**הנחיות נשיא בית המשפט העליון לעניין מינוי שופטים
לבתי המשפט לעניינים מינהליים**

1. חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 (להלן – החוק) פורסם בחודש יוני 2000. מטרת החוק להסמיך את בתי המשפט המחוזיים לדון בעניינים מינהליים מסוימים שעד אותה עת נדונו בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק. החוק מהווה מנגנון להסמכה הדרגתית של בתי המשפט לעניינים מינהליים, תוך יצירת ערכאה שיפוטית ייעודית שתשֶׁמַר את ייחודו של המשפט המינהלי. בעניינים שהועברו לסמכות בתי המשפט לעניינים מינהליים, שינה החוק את המצב הייחודי בישראל, לפיו בית המשפט העליון משמש ערכאה ראשונה ואחרונה לדיון בעניינים מינהליים.
2. סעיף 3 לחוק עוסק במינוי השופטים המינהליים מקרב שופטי בית המשפט המחוזי. סעיף 3(ב) קובע לאמור:

“שופטי בית משפט לעניינים מינהליים יהיו נשיא בית המשפט המחוזי ושופטים אחרים של בית המשפט המחוזי, שיקבע נשיא בית המשפט המחוזי, על פי הנחיות שקבע נשיא בית המשפט העליון לענין זה; תקופת הכהונה של שופט בית משפט לעניינים מינהליים תהא ארבע שנים וניתן להאריכה לתקופות כהונה נוספות של ארבע שנים כל אחת; ואולם ניתן לקבוע תקופת כהונה קצרה יותר בהתאם לצורכי בית המשפט”.

בהתאם לסעיף זה פירסם נשיא בית המשפט העליון, השופט אהרן ברק, שורת הנחיות, סמוך לאחר כניסת החוק לתוקף (ראו, הנחיות נשיא בית המשפט העליון לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים (הנחיה מס' 1), מינוי לתקופה רגילה ומספר השופטים, 2.8.2000; הנחיות נשיא בית המשפט העליון לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

(הנחיה מס' 4), מינוי שופט מינהלי לתקופה קצרה, ינואר 2001). הנחיות אלה קבעו את אמות המידה למינוי שופטים של בתי משפט מחוזיים כשופטים מינהליים, ובכלל זאת את מספר השופטים שיכהנו כשופטים מינהליים בבתי המשפט השונים, את משך כהונתם ואת הכשרתם המקצועית.

3. מאז הוצאו הנחיות הנשיא ברק הורחבה מסגרת החוק, והיקף העניינים שהועברו לסמכותם של בתי המשפט לעניינים מינהליים גדל באופן משמעותי. כתוצאה מכך התעורר צורך בעדכון הנחיות הנשיא והתאמתן למציאות הנוכחית. לפיכך, בתוקף סמכותי לפי סעיף 3(ב) לחוק, אני קובע את ההנחיות שלהלן. הנחיות אלה ייכנסו לתוקף ביום 10.4.2014, ויבואו במקומן של כל ההנחיות הקודמות.

מינוי השופטים (א)

נשיא של בית משפט מחוזי ימנה מספר סביר של שופטים מקרב שופטי בית המשפט המחוזי לכהן כשופטים לעניינים מינהליים. בקביעת מספר השופטים המינהליים יתחשב נשיא בית המשפט המחוזי, בין השאר, בנתונים השנתיים אודות מספר ההליכים בבית המשפט ומשקלם, ובעומסי השיפוט בבית המשפט. עותק מכתב המינוי יועבר לנשיא בית המשפט העליון ולמנהל בתי המשפט.

בעת המינוי יש לתת את הדעת לניסיון המקצועי של השופטים. יש להעדיף מינוי שופטים שיש להם רקע או ניסיון בטיפול בעניינים מינהליים, אם במסגרת תפקיד שמילאו קודם למינוי לשיפוט ואם בשל כהונה קודמת בבית משפט לעניינים מינהליים. זאת, נוכח הרצון לרכז את השפיטה בעניינים מינהליים בידי שופטים שלהם מומחיות בתחום זה.

הארכת כהונה (ב)

המינוי של שופט או שופטת בית המשפט המחוזי כשופטים מינהליים יהיה לתקופה של ארבע שנים (כאמור בסעיף 3(ב) לחוק). סמוך לפני תום תקופת המינוי יחליט נשיא בית המשפט המחוזי אם יש צורך בהארכת המינוי לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים. בהארכת המינוי יובאו בחשבון השיקולים אותם יש לשקול במינוי ראשוני. יש להקפיד על כך שהארכת המינוי תיעשה זמן סביר לפני שפוקעת התקופה של ארבע שנים. עותק מכתב המינוי המאריך את המינוי יועבר לנשיא בית המשפט העליון ולמנהל בתי המשפט.

(ג) הכשרת שופטי בית המשפט לעניינים מינהליים

המכון להשתלמות שופטים יערוך, לפי הצורך, השתלמות לשופטים המתמנים לראשונה לבית המשפט לעניינים מינהליים. שופטים ותיקים ישתתפו מידי שנה ביום עיון ייעודי לשופטי בתי המשפט לעניינים מינהליים, שייערך אף הוא על ידי המכון להשתלמות שופטים.

(ד) מינוי שופט מינהלי לתקופה קצרה

סעיף 3(ב) סיפה לחוק קובע כי ניתן יהיה למנות שופט מינהלי לתקופת כהונה קצרה מארבע שנים, בהתאם לצורכי בית המשפט. ואכן, מעת לעת עשוי להתעורר צורך במינוי שופט מינהלי לתקופה קצרה ומוגבלת בזמן. כך למשל, אם בתקופת פגרת הקיץ של בתי המשפט אין מספיק שופטים מינהליים לכיסוי כל הפגרה לעניין תורנות, רשאי נשיא בית המשפט למנות שופטים מינהליים נוספים שידונו בבקשות לצווי ביניים או בעניינים מינהליים דחופים. מינוי לתקופה קצרה ייעשה לפרק זמן שלא יעלה על שישה חודשים. עותק מכתב המינוי יועבר לנשיא בית המשפט העליון ולמנהל בתי המשפט.

06193414